

ΜΑΝΙΝΑ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

ΤΟ [ΣΧΕΔΟΝ]
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
ΜΙΑΣ 82 ΧΡΟΝΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ [ΣΧΕΔΟΝ]
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
ΜΙΑΣ 82 ΧΡΟΝΗΣ

ΤΟ [ΣΧΕΔΟΝ] ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΙΑΣ 82ΧΡΟΝΗΣ

Συγγραφέας: Μανίνα Ζουμπουλάκη

Επιμέλεια-Διόρθωση: Θανάσης Τσιρταβής

© 2019, Εκδόσεις Κυριάκος Παπαδόπουλος Α.Ε., Μανίνα Ζουμπουλάκη

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμιά διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Κατά τον Ν. 2387/20 (όπως έχει τροποποιηθεί με τον Ν. 2121/93 και ισχύει σήμερα) και κατά τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με τον Ν. 100/1975), απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αποθήκευση σε κάποιο σύστημα διάσωσης και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου με οποιονδήποτε τρόπο ή μορφή, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

Πρώτη έκδοση: Απρίλιος 2019

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

www.epbooks.gr

Καποδιστρίου 9, 144 52 Μεταμόρφωση Αττικής

τηλ.: 210 2816134, e-mail: info@epbooks.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

Μασσαλίας 14, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3615334

ISBN 978-960-569-963-5

ΜΑΝΙΝΑ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

ΤΟ [ΣΧΕΔΟΝ]

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΜΙΑΣ 82 ΧΡΟΝΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΜΕΛΙΝΑ ΚΙ ΕΓΩ

Ποια είναι η Μελίνα Μπίλια; Είναι υπαρκτό πρόσωπο; Είναι ηρωίδα μυθιστορήματος ή είναι μια καθημερινή ηρωίδα όπως είμαστε όλες;

Η Μελίνα λοιπόν... είναι μια ογδονταδυσάχρονη γυναίκα, την οποία σκέφτομαι συνέχεια από τότε που μπήκε ξαφνικά στη ζωή μου, εδώ και ένα χρόνο: μου αρέσει τρελά το χιούμορ της, η ικανότητά της να ενθουσιάζεται με μικρά πράγματα, ο υπόγειος δυναμισμός και η ευαισθησία της, οι φιλίες της, η τόλμη της, οι περιπέτειές της – εν ολίγοις, ο τρόπος που αντιμετωπίζει τη ζωή, στα ογδόντα-φεύγα της.

Ο τρόπος που βλέπει το επερχόμενο τέλος μου φαίνεται ανακουφιστικός, με ηρεμεί κάπως το ότι αυτή η κυρία έχει μια βαθιά φιλοσοφημένη στάση απέναντι στο θάνατο... Εύχομαι να είμαι κι εγώ κάπως έτσι, δηλαδή να σκέφτομαι και να λειτουργώ ανάλογα, όταν, και αν, με το καλό, φτάσω στην ηλικία της. Επειδή τη θαυμάζω και την εκτιμώ την ογδονταδυσάχρονη, πραγματική ηρωίδα μου, επειδή είναι πολύ πολύ ευχάριστος ο χρόνος μαζί της... τη βοήθησα με αυτό το σχεδόν-ημερολόγιο. Ελπίζω να το απολαύσετε, όσο απόλαυσα κι εγώ τη συνεργασία μας, και να επιμένετε να γράψει πολλά ακόμα σχεδόν-ημερολόγια από δω και πέρα!

Μανίνα Ζουμπουλάκη

5 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

«Μαρία... Μπίλια; Σε λένε Μαρία Μπίλια;» ρωτάει ο ΙΚΑτζής, και έχω χάσει όλα μου τα χαρτιά στο γκισέ του, άρα έχει δει το όνομά μου καλά καλά.

«Οι φίλοι με φωνάζουν Μελίνα, αλλά ναι, Μαρία Μπίλια» λέω, «μάλιστα, το γράφει εκεί. Και εκεί. Και παντού».

Έχω φάει οχτακόσιες ώρες στην ουρά, στο ΙΚΑ. Διακόσιες γριές περιμένουν πίσω μου με τα χαρτιά τους στα δόντια, κι άλλοι τόσοι γέροι. Όλοι κατουριόμαστε φριχτά: οι πάνες ακράτειας σε καλύπτουν μέχρι ένα σημείο, από το τετράωρο κι ύστερα είναι δώρων άδωρον.

«Δε λέει εδώ Μελίνα, λέει Μαρία. Μπίλια» δείχνει ο ΙΚΑτζής, ακόμα πιο παρεξηγημένος.

«Ναι, Μαρία – σας είπα, οι φίλοι μου με φωνάζουν Μελίνα. Είναι το καλλιτεχνικό μου».

«Γιατί; Τι είσαι, ντιζέζ;» με ρωτάει καχύποπτος, κι ένας γέρος πίσω μου μουρμουράει: «Αϊ-Βασίλης!»

Φοράω το κόκκινο παλτό μου, φο γούνα, με μαύρες μπότες – σιγά το αστείο, κι αν έχω ντυθεί ασύμβατα με το περιβάλλον στη ζωή μου. Γυρίζω (λίγο) και ρίχνω μια περιφρονητική ματιά στον γέρο.

«Καλύτερα Αϊ-Βασίλης παρά καλικάντζαρος!» του λέω.

Ο ΙΚΑτζής συνεχίζει «Μαρία – Μπίλια, όνομα κι αυτό... τέλος πάντων, ναι, έρχεσαι εδώ κάθε τόσο, τι να σου πω, δεν έχω κανένα

“νέο”, γιατί να έχω “νέο”, κι αν έχω, θα είναι ανάποδο. Άσχημο. Όχι καλό».

Μου πετάει τα χαρτιά στη μούρη, «Οι συντάξεις κόβονται, μειώνονται τα λεφτά, κατεβαίνουν, δεν ανεβαίνουν. Δεν προστίθενται ένσημα ούτε χρήματα ούτε τίποτα, πόσες φορές να σ’ το πω, ρε γιαγιά;»

Το «γιαγιά» με χτυπάει σα σφαλιάρα, όχι επειδή δεν είμαι, είμαι και παραείμαι. Γιαγιά με περικεφαλαία. Απλά θέλω να μου μιλάνε στον πληθυντικό, ακριβώς επειδή είμαι γιαγιά, και να μην με αποκαλούν «γιαγιά». Πόσο μάλλον με «ρε» μπροστά.

«’Ντάξει;» ξαναλέει ο υπάλληλος, κοιτάζοντάς με πάνω από τα γυαλιά του. Βλοσυρός. Με ψωνισμένο ύφος υπεροχής, που θέλω να του φωνάξω ότι είναι αυτό, *ψωνισμένο*, αλλά δεν το κάνω. Θα έρθω και θα ξανάρθω εδώ πολλές φορές μέχρι να τινάξω τα πέταλα, κι αυτό του λέω, φουρκισμένη.

«Θα έρθω και θα ξανάρθω εδώ πολλές φορές μέχρι να τινάξω τα πέταλα!»

Σηκώνει τους ώμους, «Ναι, ’ντάξει. Να έρθεις. Αλλά να μην περιμένεις πολλά. Ούτε λίγα, να μην περιμένεις», δείχνει τα χαρτιά μου, ελαφρώς τσαλακωμένες φωτοτυπίες με δαχτυλιές από τις τυρόπιτες που τρώω περιμένοντας στις ουρές. Εδώ, και παντού. Θέλω να πω, περιμένω σε ουρές παντού – επειδή είμαι ΑΡΧΑΙΑ, είμαι γιαγιά, και δεν τις παίζω ακριβώς στα δάχτυλα τις διαδικτυακές συναλλαγές. Έχω μείνει ακόμα στη μανιβέλα. «Αυτή εδώ είναι η σύνταξή σου, γιαγιά, κι αυτή θα μείνει, “θα μείνει”, τρόπος του λέγειν... με τις μειώσεις που... ανακοινώνονται. Κάθε τόσο ανακοινώνονται περικοπές, μπες στο ίντερνετ να τις διαβάσεις. Βάλε ένα εγγόني να σ’ τις διαβάσει. Μπρος, ο επόμενος!» γνέφει ανυπόμονα και οι γριές πίσω μου ξεροβήχουν ενοχλημένες.

Μαζεύω τα χαρτιά σε μια νάιλον σακούλα Χόντος και τη βάζω προσεκτικά μέσα στο σακιδιό μου: αρνούμαι να κυκλοφορώ με σκέτη πλαστική σακούλα όπως ΟΛΟΙ οι υπόλοιποι συνταξιούχοι, και

μεν είναι απαραίτητη η σακούλα, με το χαρτομάνι που κουβαλάμε, αλλά δεν μου αρέσει η σακούλα ως αξεσουάρ. Έτσι αγόρασα ένα ωραίο σακίδιο μια μέρα και έγινα αυτό που εγγονή μου η Πηνελόπη αποκαλεί «τρέντι γκράνι». Γιαγιά με περικεφαλαία.

Βγαίνω λίγο ζαλισμένη στην πλατεία έξω από το ΙΚΑ και ακουμπάω σε έναν τοίχο, χαζεύοντας γύρω. Μπα, για δεσ, κίνηση. Και φασαρία. Και κόσμος. Και ουρανός μολυβί, που στάζει. Είναι μεσημέρι, αισθάνομαι ξαφνικά πάααρα πολύ κουρασμένη, ψόφια, ανίκανη να σταθώ στα πόδια μου... τα οποία τρέμουν, όπως και τα χέρια μου.

Ώρα είναι να ξεραθώ εδώ στο πεζοδρόμιο. Πάνω που άρχισα να γράφω αυτό το σχεδόν-ημερολόγιο, πάνω που ξεκίνησα δηλαδή τη χαλαρή καταγραφή της ζωής και καθημερινότητάς μου – φαντάσου να μείνω στον τόπο, να ήρθε η ώρα μου, το τέλος, και ούτε ημερολόγιο ούτε τίποτα.

Παίρνω βαθιές ανάσες και συνέρχομαι, κυρίως επειδή δεν μου αρέσει να αρχίζω πράγματα και να μην τα τελειώνω, με ενοχλούν μετά, κρέμονται στο μυαλό μου σαν ξηλωμένοι ποδόγουροι. Κυρίως, επίσης, συνέρχομαι επειδή ΔΕΝ ήρθε ακόμα η ώρα μου. Ουφ!

Σταματάω ένα ταξί και πάω σπίτι, ευτυχώς όχι πολύ μακριά, γιατί, μέσα σ' όλα, με έχει πιάσει ναυτία. Και δεν έχω χειρότερο από το να κάνω εμετό σε ταξί. Όχι, ψέματα. Έχω χειρότερο από τον εμετό, απλώς δεν μου έχει συμβεί ως τώρα.

Αποφάσισα να γράφω αυτό το περίπου-ημερολόγιο φέτος, όχι κάθε μέρα, γιατί ξέρω ότι είναι υπερβολή... ας πούμε ότι τις μέρες που έχω κάτι να γράψω, θα το γράφω: κάποιος που δεν είναι ακόμα ογδόντα χρονών, ούτε καν εβδομήντα χρονών, θα μπορεί να πάρει μια ιδέα του ογδόντα δύο, από το σημείο της ζωής στο οποίο κάθεται. Λέω «κάθεται» γιατί, αν ήταν τριάντα, δεν θα καθότανε σε κανένα σημείο της ζωής, και σίγουρα, δεν θα διάβαζε το σχεδόν-ημερολόγιό μου.

«Κάθεσαι» μετά τα πενήντα, σιγά σιγά, όλο και πιο πολύ, μέχρι

που έρχεται μια μέρα που δεν έχεις όρεξη να σηκωθείς – αλλά δεν έχει φτάσει αυτή η μέρα ακόμα για μένα, κι απ’ ό,τι φαίνεται, θα αργήσει κάμποσο. Με αυτό το σκεπτικό, λοιπόν, καταγράφω εδώ τις όχι-τρομερά-δραστήριες μέρες μου.

Τέλος πάντων, μόλις φτάνω σπίτι μου, βγάζω το παλτό-Αϊ-Βασίλης, πέφτω ξερή και κοιμάμαι δύο ώρες.

«Απορώ πώς το κάνεις αυτό, με τόση ευκολία» λέει το απόγευμα η φίλη μου η Ελένη, στο τηλέφωνο.

«Απορείς εδώ και εκατό χρόνια που είμαστε φίλες».

«Εδώ και πενήντα χρόνια» μου λέει, «σαράντα οκτώ, για την ακρίβεια».

«Παναγία μου. Ολόκληρη ζωή, έτσι που το θέτεις».

«Το ’70. Το 1970 αρχίσαμε να κάνουμε παρέα...»

Το 1970 γεννήθηκαν οι κόρες μας, η Ανατολή, η δικιά μου, η Υακίνθη, η δικιά της (έτσι ήτανε στα σέβεντις, βαφτίζαμε τα παιδιά μας με κουλά ονόματα). Θυμίζουμε η μία στην άλλη χρονιές, και μήνες, και γεγονότα, και περιστατικά, και ανέκδοτα, για να μη χάνουμε στροφές. Το κάνουμε όλοι αυτό πια, φίλες και φίλοι: κρατάμε ο ένας στον άλλον κόντρα γιατί έτσι κι αρχίσει να χάνεται ο πρώτος, θα ακολουθήσουμε ένας ένας ή μάλλον μία μία οι υπόλοιπες, σαν το χορό του Ζαλόγγου.

«Ναι, οκεί. Κοιμάμαι εύκολα τα μεσημέρια» λέω αόριστα, «και τα πρωινά...»

«Και τα βράδια, Μελίνα. Μου έρχεται να σε πνίξω ώρες ώρες».

Η Ελένη έχει αϋπνίες όλη της τη ζωή, κοιμάται δύσκολα, με χάπια, και λίγες ώρες. Έχει τους λόγους της, που δεν θέλω να τους συζητήσω καθόλου.

«Να βρεθούμε σήμερα;» ρωτά με μισή καρδιά. Είναι σκοτεινά ήδη έξω, σιχάινομαι αυτούς τους χειμωνιάτικους μήνες που νυχτώνει από τις τέσσερις, και είμαι τσαντισμένη που έχασα όλη τη μέρα μου στο παλιο-βρομο-ΙΚΑ.

«Δεν είμαι πολύ στα καλά μου σήμερα, Μελινάκι, πονάει ο λαιμός μου...»

Το αφήνω ασχολίαστο. Η Ελένη έχει συχνά ενοχλήσεις, που μάλλον οφείλονται στο ότι δεν κοιμάται. Ή, στο στραβό της το κεφάλι. Θέλω να της πω «μια ο Γιάννος δεν μπορεί, μια ο κώλος του πονεί» αλλά δεν λέω τίποτα, τι έχω πάθει σήμερα και καταπίνω τα λόγια μου; Ούτε εγώ έχω όρεξη να βγω από το σπίτι πάντως, οπότε το αφήνω να πέσει.

«Αύριο» λέω αναστενάζοντας, «να βρεθούμε για καφέ».

«Ναι, ωραία, να μιλήσουμε αύριο...»

«Όχι, να το κλείσουμε από τώρα!» λέω έντονα, «Να ξέρω ότι υπάρχει ένα πρόγραμμα για αύριο!»

Η Ελένη αναστενάζει πάλι. Οι μεγάλες μας κόρες γνωρίστηκαν αναγκαστικά όταν γνωριστήκαμε εμείς οι μαμάδες, δηλαδή πέντε μηνών η Υακίνθη της και δύο μηνών η Ανατολή μου. Ήτανε κολλητές, μιλάνε ακόμα, αν και ζουν εντελώς διαφορετικές ζωές. Οι εγγονές μας έρχονται επίσκεψη την ίδια μέρα, Κυριακή, την ίδια ώρα. Η Ίνώ, η εγγονή της Ελένης και η Πηνελόπη, η δικιά μου. Υποψιάζομαι ότι η μία από τις κόρες μας αναλαμβάνει τη μεταφορά – φέρνει τις εγγονές και τις παρκάρει στα σπίτια μας. Που είναι δίπλα, άρα καλύπτονται με ένα δρομολόγιο.

Άρα, τη μεταφορά των εγγονών την αναλαμβάνει η κόρη της Ελένης, μια και η δικιά μου, η ξύπνια, δεν θέλει να οδηγήει. Έχει και δίπλωμα και αμάξι και απ' όλα, απλά βαριέται. Το κρατάει μόνιμα παρκαρισμένο για να μην κυκλοφορεί και λερώνεται το αμάξι της έξω στους δρόμους.

Κλείνουμε το τηλέφωνο με αοριστία (από τη μεριά της Ελένης) και τσαντίλα (από τη μεριά μου) με την περίπου-υπόσχεση να βρεθούμε περίπου-αύριο.

Είμαι πεσμένη, λέμε. Χαζεύω καμιά ώρα στο φέισμπουκ και ξαπλώνω από τις έντεκα, στριφογυρνάω, διαβάζω και σηκώνομαι κάθε

τόσο για τσίσα, μέχρι να κοιμηθώ επιτέλους στις τρεις τα χαράματα. Γιατί; Μα γιατί είμαι πεσμένη, εκτός από ξεπεσμένη.

7 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Είναι Κυριακή, όχι η αγαπημένη μου ημέρα της εβδομάδας, αλλά καλύτερη από τη Δευτέρα και χειρότερη από το Σάββατο. Το Σάββατο το περνάω κάνοντας μια αργή, καθόλου αποτελεσματική βόλτα γύρω από το τετράγωνο. Συνήθως με το μπαστούνι μου, καλού κακού. Ξεχωρίζω τις Παρασκευές από τις υπόλοιπες ημέρες, γιατί υπάρχει το ντιβερτιμέντο της λαϊκής αγοράς – πηγαίνω με καρότσι, παρόλο που δεν τρώω φρούτα εκτός από τρία τέσσερα μήλα, ένα κιλό κολοκυθάκια την εβδομάδα σε δύο δόσεις, πορτοκάλια χυμού και μελιτζάνες, όταν είναι ο καιρός τους. Παλιά, μερικές φορές αγόραζα χόρτα, αλλά βαριόμουν να τα πλύνω και τα πετούσα όπως ήταν με τη σακούλα, μετά από καμιά βδομάδα... οπότε τα έκοψα, έχω δηλαδή την πρόθεση να φάω χόρτα, αλλά όχι την ενέργεια να τα ετοιμάσω.

Η εγγονή μου, η Πηνελόπη, μου έφερε χόρτα σήμερα, καθαρισμένα και βρασμένα, χωρίς λεμόνι, όπως μου αρέσουν.

«Καλύτερα δεν είναι από τα σοκολατάκια;» μου έκλεισε το μάτι όταν ακούμπησε το ταπεροειδές μιας χρήσεως στον πάγκο της κουζίνας μου.

Φυσικά και είναι καλύτερα, μια και δεν επιτρέπεται να τρώω σοκολατάκια λόγω της χολής μου, αλλά αυτή είναι άλλη (πολύ βαρετή) ιστορία. Ευτυχώς δεν τρελάθηκα ποτέ με τη σοκολάτα, είμαι των άσπρων (γλυκών).

Η Πηνελόπη αγοράζει τα χόρτα έτοιμα, καθαρισμένα και βρασμένα, από ένα μαγέΡΙκο κοντά στο σπίτι της. Θα μπορούσα να τα

αγοράζω κι εγώ, αλλά είμαι περίεργος άνθρωπος: δεν αγοράζω κάτι που θεωρητικά το φτιάχνω και μόνη μου, άσχετα που ΔΕΝ το φτιάχνω τώρα επειδή βαριέμαι.

Το «βαριέμαι» είναι δικαιολογία: δεν το φτιάχνω επειδή δεν έχω την ενέργεια. Επειδή είμαι ογδόντα δύο, 82 χρόνων, κι όταν είσαι ογδόντα δύο χρόνων, δεν έχεις αρκετή ενέργεια να καθαρίσεις χόρτα. Τα κοιτάζεις με λάγνο ύφος, ξέρεις πως θέλουν μια ώρα πλύσιμο, ξέρεις επίσης ότι δεν βλέπεις αρκετά καλά ώστε να ξεχωρίσεις τα πετραδάκια, χωματάκια, σαλιγκαράκια και άλλα σκατολοΐδια πάνω στα χόρτα σου... και ξέρεις, με βαριά καρδιά, ότι πέρασε η εποχή που καθάριζες χόρτα. Και μάλιστα για τρεις νοματαίους, για όλη την οικογένεια. Η οποία οικογένεια, έτρωγε χόρτα με τρέλα.

Ναι, είναι φρίκη, αλλά υπάρχουν και χειρότερα (π.χ. να έχεις πιστικάρει και όχι απλά να μην αισθάνεσαι αρκετά ζωηρή ώστε να καθαρίσεις χόρτα, που είναι ένα τίποτα μπροστά στο θάνατο), ναι, έχω γεννηθεί το 1936, είμαι Αρουραίος στο κινέζικο ωροσκόπιο, Αρουραίος Φωτιά με ωροσκόπο Πίθηκο και γι' αυτό καταφέρνω να επιβιώνω με σύνταξη πεντακοσίων ευρώ, στην Ελλάδα «του σήμερα», εγώ, μια φτωχή χήρα, μόνη κι έρημη, αλλά όχι γκαντέμω. Ο Αρουραίος Φωτιά είναι λέει πολύ ορμητικό άτομο, το διάβασα σε ένα βιβλίο κινέζικης αστρολογίας. Αλλά βέβαια, πόσο ορμητικός μπορεί να είναι ένας αρουραίος, το ζώο, δηλαδή ο πόντικας; Και τι καταφέρνει με την ορμητικότητά του; Ειλικρινά, θα προτιμούσα να ήμουν Βούβαλος. Εκτός κι αν το «Βούβαλος» παραπέμπει σε χοιτροπατάτα, οπότε δεν το προτιμάω.

Όταν με ρωτάνε, δεν λέω ότι γεννήθηκα το 1936, λέω το 1940. Άρα είμαι Κάπρος, κατά τη δική μου εκδοχή, και ο κάπρος είναι πολύ ορμητικότερος από τον πόντικα. Που, όσο και να κουνηθεί, δεν κάνει ακριβώς τρελή φιγούρα, τουλάχιστον όχι με το μπόι του.

«Έφερα μια καινούργια σειρά να δούμε...» λέει η Πηνελόπη. Εκτός από άρτο, δηλαδή χόρτα, η αγαπημένη, πανέξυπνη και, πι-

θανάτοτα, προβληματική εγγονούλα μου φέρνει και *θεάματα*. Είναι δεκατεσσάρων χρονών, και παρόλο που της τη λέω πολλές φορές, δεν ξέρω πώς θα ήταν η ζωή μου χωρίς αυτήν. Όχι μόνον επειδή η Πηνελόπη μου άνοιξε σελίδα στο φέισμπουκ, ούτε επειδή μού κάνει συχνά απντέιτ το λάπτοπ και φέρνει τέλειες σειρές ή ταινίες που τις ξεκινάμε πάντα παρέα τις Κυριακές, αλλά επειδή *υπάρχει*. Επειδή έρχεται, δύο ή τρεις Κυριακές το μήνα, επειδή τηλεφωνεί όταν δεν έρχεται, επειδή την αγαπάω πιο πολύ –

Πήγα να πω «πιο πολύ κι από παιδί μου». Δεν ξέρω, μπορεί. Δεν θυμάμαι πόσο αγαπούσα την κόρη μου όταν ήταν μικρή... και δεν τα λέω σε κανέναν όλα αυτά, εννοείται. Είμαι πολύ *κουλ* γιαγιά, όπως της αρέσει. Της φέρομαι με ελαφριά αδιαφορία, σαν να μην έχει και τόση σημασία για μένα, άρα έρθει η Πηνελόπη να με δει, άρα δεν έρθει.

Το απόγευμα της Κυριακής περνάει ευχάριστα με την Πηνελόπη που (ευτυχώς!) δεν είναι *στα ντάουν* της κι αυτή. Συμβαίνει τις πιο πολλές φορές τελευταία – έρχεται με νεύρα, με τα μούτρα κατεβασμένα, πράγμα που με κάνει να υποψιάζομαι ότι τη χώνει η μαμά της και την κουβαλάει με το ζόρι, «*Πήγαινε επιτέλους να δεις τη γιαγιά σου, να γλιτώσω εγώ, που πνίγομαι!*». Θα το συζητήσω με την Ανατολή κάποια στιγμή το θέμα. Κάποια στιγμή που θα τη δω από κοντά την κόρη μου, ελπίζω μέσα στον καινούργιο χρόνο.

Σήμερα, η μικρή είναι μια χαρά από κέφια, μέχρι που μου *μιλάει* κιόλας, από τα χόρτα και μετά. Βλέπουμε μια σειρά που λέγεται «Ξεδιάντροποι», που γυρίστηκε πρώτα στην αγγλική τηλεόραση κι έπειτα στην αμερικάνικη – στην αμερικάνικη εκδοχή, ο τίτλος είναι «Shameless». Τρελαίνομαι γιατί οι άνθρωποι, στα πρώτα τρία επεισόδια, ζούνε με ακόμα λιγότερα χρήματα από μένα, και είναι ένα σωρό, έξι παιδιά που η μαμά τα έχει εγκαταλείψει, τα έχει παρκάρει στον αλκοολικό μπαμπά. Η μεγάλη αδερφή δουλεύει για να ζήσει τα (νομίζω) πέντε μικρότερα αδερφάκια της και βρίσκει έναν νόστιμο

γκόμενο που κλέβει αμάξια. Χαμός. Και όλοι οι σχεδόν-ενήλικες κάνουνε συνέχεια σεξ. Περισσότερος χαμός!

«Θα πω στη μαμά ότι έφυγα από δω στις εννιά» μου λέει η Πηνελόπη κατά τις επτά, «και, και – και θα πάω σπίτι στις εννιάμισι, οκεί γιαγιέξ;»

Το «γιαγιέξ» ξεκίνησε σαν αστείο, όταν ήταν μικρή και με φώναζε «γιαγιά» της απαντούσα «γιαγιέξ και ξερός!», και της έμεινε.

Καταλαβαίνω ότι η εγγονή μου χρειάζεται ένα δωράκι ελεύθερο, χωρίς κανέναν στο κεφάλι της, αλλά ανησυχώ στο βάθος. Δεν μου αρέσει ο τρόπος που διστάζει στο «και», το ότι το λέει τρεις φορές. Και-και-και, σαν πολυβόλο.

«Θέλεις να μου πεις πού θα είσαι και τι θα κάνεις; Ίσως και με ποιον;» ρωτάω μαλακά, «Δεν θα το ξεφουρνίσω στη μαμά σου, απλώς για να έχω τη συνείδησή μου ήσυχη».

Βλέπω το ψέμα να περνάει μέσα από το μυαλό της σαν ρουκέτα κι έπειτα, ευτυχώς, να χάνεται στο σκοτεινό κυριακάτικο απόγευμα. «Θα δω ένα αγόρι» μου λέει αποφασιστικά, «αλλά όχι... μη νομίζεις ότι...» γελάει λίγο, «Μελίνα, γιαγιά, ντοντ γουόρι – όχι για σεξ και τέτοια...»

Ελπίζω να μην κάνει ήδη σεξ και τέτοια, μου φαίνεται πολύ, πολύ μικρή. Είναι κοντούλα, αδύνατη, χωρίς στήθος και πισινό. Δείχνει γύρω στα δώδεκα και σκέφτεται σαν να είναι τριάντα. Έτσι ήμουν κι εγώ στην ηλικία της. Αναρωτιέμαι αν ήταν έτσι και η κόρη μου, η Ανατολή – δούλευα σκληρά τότε, και δεν της έδινα όση σημασία χρειαζόταν... σε πολλά δεν έδινα σημασία όσο δούλευα σκληρά, και καλά έκανα. Αν δεν δούλευα έτσι, η κόρη μου θα είχε σπουδάσει μανικιουρίστα. Τα καλά κόποις κτώνται, όχι με χαβαλέ.

Ίσως βέβαια σαν μανικιουρίστα να έβγαζε περισσότερα χρήματα απ' ό,τι σαν επιστημόνισσα...

«Θα πάμε για, εεε, θα πάμε κάπου να φάμε ένα – γλυκό» συνεχίζει η Πηνελόπη. Και αισθάνομαι άσχημα, δεν θα πάνε για γλυκό,

θα συζητάνε καμιά ώρα στο παγκάκι της γωνίας κι έπειτα θα φιλιούνται άλλη μια ώρα, βάζοντας χέρι ο ένας στον άλλον. Είναι σαν να την ακούω, αυτήν και το αγόρι, να λαχανιάζουν μέσα στην παγωνιά σφιχταγκαλιασμένοι και προσπαθώ να μην δείξω ότι έχω καταλάβει.

«Καλά» λέω, τάχαμου αδιάφορα, «απλώς να μην κάνεις κάτι που δεν θα έκανα εγώ».

Γελάει, «Γιαγιές, εσύ τα έχεις κάνει όλα!» μου λέει και με σκουντάει.

«Άουτς. Μη σκουντάς, μπορεί να σπάσω κανένα κόκαλο» διαμαρτύρομαι, και γελάει ακόμα περισσότερο. «Όντως, Πηνελοπάκι! Έχω οστεοπόρωση με το τσουβάλι. Όχι σκουντιές. Και όχι χαμούρεμα με το αγόρι! Φιλιά μόνο», γνέφω «από το λαμό και πάνω».

Όταν φεύγει η Πηνελόπη, αράζω στον καναπέ με ένα πακετάκι καυτερά νάτσος και βλέπω άλλα τρία επεισόδια της σειράς «Ξεδιάντροποι» και λίγο με πιάνει κατάθλιψη που είναι ΤΟΣΟ φτωχί. Και τόσα πολλά παιδιά... εγώ με ένα (παιδί) και κόντεψα να κλατάρω, δούλευα μέχρι να λιώσω. Όχι πως το εξασφάλισα, μη λέμε κι ό,τι μας κατεβαίνει στο κεφάλι. Με το ζόρι κατάφερα να το σπουδάσω, κι από κει κι ύστερα εξασφαλίστηκε μόνη της η Ανατολή.

Δεν θέλω να πέσω πάλι στη λούμπα της ΠΙΚΡΑΣ, άπαπα. Τρώω τα χόρτα μου, καπάκι πάνω από τα νάτσος, για να αισθανθώ υγιεινό άτομο. Είναι υπέροχα, σωστά βρασμένα και αλατισμένα, ραδίκια ανάμικτα με ζόγια. Αναρωτιέμαι πού στην ευχή βρέθηκαν ραδίκια μέσα στο καταχειμώνα. Μετά ανοίγω το φάκελο με τα ΚΛΕΜΜΕΝΑ στο λάπτοπ και βλέπω μια κωμωδία με την Τίνα Φεί και την Έιμι Φέλερ. Η κωμωδία είναι ψιλο-γελοία, αλλά μου φτιάχνει τη διάθεση. Η μέρα ήταν άψογη, και η Πηνελόπη όντως μου στέλνει ένα μήνυμα στις δέκα το βράδυ, ότι μπήκε επιτέλους στο σπίτι της.

Αναρωτιέμαι αν η μάνα της την περίμενε με τη ρόμπα στο σαλόνι, ή αν γνώρισε επιτέλους κανένα γκόμενο, η Ανατολή, να φύγει από την πλάτη της. Μπα. Πού τέτοια μπερεκέτια.

ΜΑΝΙΝΑ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

ΤΟ [ΣΧΕΔΩΝ] ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΙΑΣ 82ΧΡΟΝΗΣ

Είμαι ογδόντα δύο χρονών (άσχετα που κρύβω χρόνια, και μπερδεύω τι έχω πει σε ποιον, όσον αφορά την ηλικία μου). Με λένε Μελίνα Μπίλια και, παρόλο που έχω πόνους και παθήσεις που πάνε σύννεφο, όπως όλες οι γιαγιάδες του κόσμου, δεν είμαι μια συνηθισμένη γιαγιά. Έχω κέφι, και ενθουσιασμό, και διάθεση να «κάνω πράγματα»... αρκεί αυτά τα πράγματα να είναι πάνω στη γη, άντε και στη θάλασσα. Ο ουρανός μου φέρνει περίεργους συνειρμούς...

Ένεκα η Κρίση και που ο κολλητός μου έσπασε τη λεκάνη του, έφτασα να πουλάω τα φυτά του. Τα φυτά δεν είναι ραδίκια, εκτός κι αν καπνίζονται τα ραδίκια... Πούλησα λοιπόν όχι-ραδίκια, γνώρισα έναν ενδιαφέροντα παππού, ασχολήθηκα με το Αιρ-Μπι-Εν-Μπι, ανακατεύτηκα στην ερωτική ζωή της εγγονής μου και γενικά, μέσα στον τελευταίο χρόνο, είχα ένα σωρό περιπέτειες. Διαβάζοντάς τες στο ημερολόγιό μου, ελπίζω να καταλάβετε επιτέλους —ειδικά εσείς που αναρωτιέστε— ότι, ΝΑΙ, έχετε λόγους να σηκώνεστε κάθε πρωί από το κρεβάτι σας και, μάλιστα, με ΚΕΦΙ, με ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟ, όπως εγώ... ή ότι δεν χρειάζεστε καν λόγους. Θα μάθετε επίσης ΠΩΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΙΝΑΙ να είσαι ογδόντα δύο χρονών (άσχετα αν λες ότι είσαι εβδομήντα πέντε).

Μελίνα Μπίλια

ISBN 978-960-569-963-5

9 789605 699635

Κωδ. μηχ/σης 25.137

www.epbooks.gr